

Avtalsuppföljning 2021

Vård- och omsorgsboenden inom LOV

Danderyds kommun

2021-11-15
Maria Boman Trajer
Kvalitet- och utvecklingsstrateg

Inledning

I Kommunallagen (1991:900) 3 kap. 19§ regleras kommunens skyldighet att kontrollera och följa upp verksamhet som överlämnats till privat utförare. Enligt 3 kap. 3§ Socialtjänstlagen (SoL) ska socialtjänstens insatser vara av god kvalitet. Med god kvalitet menas att insatserna är kunskapsbaserade, individanpassade, tillgängliga, jämlika, trygga och utformas på sådant sätt att den enskildes behov av stöd och hjälp tillgodoses. Socialnämnden ansvarar för att den enskilde ska få insatser av god kvalitet i de verksamheter som ingår i valfrihetssystemet. Kraven i förfrågningsunderlaget SN 2014/0027, gällande avtal och förordningar ligger till grund för uppföljningen. Socialnämnden ska som huvudman enligt hälso- och sjukvårdslagen även erbjuda en god och säker hälso- och sjukvård på lika villkor till alla som bor inom särskilt boende. Kommunal hälso- och sjukvård regleras genom författningar och omfattas även av nationella riktlinjer samt överenskommelser mellan regioner och kommuner. Vårdgivaren ska även följa Danderyd kommuns riktlinjer för hälso-och sjukvård samt medicinskt ansvarig sjuksköterskas (MAS) anvisningar.

Enligt socialtjänstlagen ska äldre personer ha ett värdigt liv och känna välbefinnande. Alla inom äldreomsorgen ska beakta den enskildes rätt till en privat sfär, självbestämmande, delaktighet, anpassade insatser, insatser av god kvalitet och ett gott bemötande. En känsla av välbefinnande kan vara att uppleva trygghet och meningsfullhet. Danderyds kommun har *hög kvalitet* som ett övergripande strategiområde och nämndmål - *säkerställa att service och insatser till medborgarna är av god kvalitet*. Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom som håller god kvalitet och vid nationella jämförelser ligger på en hög nivå. Kvalitet säkerställs genom regelbundna uppföljningar. Syftet med avtalsuppföljning är att se hur väl utförarna uppfyller kraven som ställts i avtalet samt stimulera till kvalitetsutveckling.

Sammanfattning av resultat 2021

Resultatet i årets avtalsuppföljning speglar till stor del den verklighet som verksamheterna befunnit sig i pga Coronapandemin. Verksamheterna har prioriterat vissa arbetsuppgifter före andra vilket har påverkat följsamheten till upprättade rutiner. Genom egenkontrollerna har dessa områden identifierats och i de flesta fall så pågår redan åtgärder för förbättring.

Ett fokusområde i årets uppföljning har varit personalen anställningsformer, utbildningsnivå och kompetens. Verksamheterna har redovisat varierat resultat, några har ökat andelen utbildade medan andra sänkt. Det samma gäller andelen tillsvidareanställd personal. Båda parametrarna korrelerar med varandra, beroende på om en verksamhet har rekryterat timanställda med vårdutbildning. Låg andel tillsvidareanställd personal påverkar kontinuitet och ansvarområden vilket i sin tur påverkar kvaliteten i verksamheten.

Något som samtliga utförare lyfter fram är utmaningen med språkkunskaper inom äldreomsorgen. Brister i svenska språket kan medföra misstag i information, kommunikation, dokumentation samt instruktion från tex HSL-personal. Detta är ett generellt problem inom äldreomsorgen och något verksamheterna ständigt arbetar med att utveckla för att erbjuda god vård och omsorg till boende och närstående.

Den sammantagna bedömning visar att Svalnäs, Tallgården, Kantarellvägen uppfyller samtliga granskade krav i årets avtalsuppföljning. Odinslund och Enhagsslingan uppvisar endast mindre brister som följs upp i kommande avtalsuppföljning. Frösunda har tidigare i år identifierat stora utvecklingsområden i verksamheten och genomför ett genomgripande förbättringsarbete som kommer att följas upp i kommande avtalsuppföljning. Åtgärder för att öka andel tillsvidare anställd och vårdutbildad personal ska dock beskrivas i handlingsplan. Verksamheterna i Lidingö kommuns regi uppfyller de flesta krav i avtalsuppföljningen men behöver fortsätta utveckla sitt ledningssystem för kvalitet, övergripande egenkontroll och verksamhets/kvalitetsberättelse. Båda verksamheterna har sänkt andelen vårdutbildad personal, Högsätra har även sänkt tillsvidare anställd personal. Bristerna bedöms kräva åtgärder som beskrivs i handlingsplan. Egen regins verksamheter har ett pågående utvecklingsarbete med sitt kvalitetsledningssystem och följsamheten till rutiner. Stocksundsgården, Stor Kalmar ska inkomma med handlingsplan för åtgärder för att höja andelen vårdutbildad personal. Klingsta, Annebergsgården och Stor Kalmar ska inkomma med handlingsplan för åtgärder för att höja andelen tillsvidareanställd personal

Samtliga verksamheter som ingick i MAS tillsyn av Hälso- och sjukvård 2021 visade mindre allvarliga brister, vilka kommer att följs upp i kommande tillsyn. Klingsta och Stor Kalmar uppvisade däremot allvarliga brister vars åtgärder ska redovisas i handlingsplan till MAS.

Socialstyrelsens årliga brukarundersökning- Vad tycker de äldre om äldreomsorgen har inte genomförts 2021 varför det inte finns några resultat att visa.

Kundval i Danderyd

Danderyds kommun har sedan 2016 kundval inom vård- och omsorgsboende för äldre enligt lagen (2008: 962) om valfrihetssystem, LOV. I kundvalet finns för närvarande 12 vård- och omsorgsboenden, varav 7 ligger i kommunen och 5 utanför. Verksamheter som ingått i avtalsuppföljningen är:

Egen regi

Annebergsgården
Klingsta
Stocksundsgården
Stor Kalmar

Blomsterfonden

Tallgården
Svalnäs

Vardaga

Villa Odinslund

Attendo

Enhagsslingan (Täby)
Frösunda (Solna)
Kantarellvägen (Österåker)

Lidingö kommun

Högsätra vård- & omsorgsboende
Siggebogården

Metod

Förfrågningsunderlaget SN 2014/0027 är grunden för det avtal som Danderyds kommun tecknar med utförare som uppfyller uppställda krav och därmed kan ingå i valfrihetssystemet (LOV). Avtalsuppföljningen följer därför förfrågningsunderlagets huvudrubriker. Uppföljningen 2021 inleddes med att uppföljningsenkät (svarstid ca 4 v) skickades ut via mail i september till

Postadress

Box 28
182 11 DANDERYD

Tfn 08-568 911 00

E-post

socialforvaltning@danderyd.se

samtliga verksamhetschefer. Enkäten samt begärda dokument har varit underlag vid de verksamhetsbesök som genomförts i oktober. Fokus i årets avtalsuppföljning har legat på verksamheternas ledningssystem för kvalitet, egenkontroll, synpunkt och klagomålshantering samt omvårdnadspersonalens kompetens och anställnings former. Kraven i förfrågningsunderlaget avseende Hälso- och sjukvård integrerats med MAS tillsyn av hälso- och sjukvård inom vård och omsorgsboenden i Danderyds kommun. Detaljerad redovisning finns i SN 2021/0172, Tillsyn av hälso- och sjukvård 2021. För övriga vård-och omsorgsboenden utanför kommunen kommer respektive kommuns MAS tillsynsrapport att efterfrågas, samt om det har identifierats brister att följas upp.

- Krav på utförare
- Krav på Tjänst
- Hälso- sjukvård (endast verksamheter i Danderyd redovisas)
- Personal
- Avtalsvillkor

Under varje huvudrubrik ingår de områden som har granskats och är underlag för den sammanvägda bedömningen som redovisas enligt nedan:

Nivå som uppfyller ställda krav.	Acceptabel nivå där mindre brister förekommer.	Allvarliga brister förekommer.	Alarmerande brister.
----------------------------------	--	--------------------------------	----------------------

Gul nivå innebär att det finns identifierade brister men som inte bedöms allvarliga, åtgärder följs upp vid nästa avtalsuppföljning.

Orange nivå innebär att allvarliga brister, alt flera mindre allvarliga brister som sammantaget bedöms som allvarliga, har identifierats. Bristerna åtgärdas enligt upprättad handlingsplan och följs upp av socialnämndens tjänstemän.

Röd nivå innebär att verksamheten har alarmerande brister som kräver omgående åtgärd.

Resultat

Krav på utförare

Danderyds kommun	Annebergs-gården	Klingsta	Stocksunds-gården	Stor Kalmar
IVO-tillstånd				
Ekonomisk stabilitet				
Kvalitetlednings-system				

Postadress
Box 28
182 11 DANDERYD

Tfn 08-568 911 00

E-post
socialforvaltning@danderyd.se

Blomsterfonden	Svalnäs	Tallgården
IVO-tillstånd		
Ekonomisk stabilitet		
Kvalitetlednings-system		

Vardaga	Villa Odinslund
IVO-tillstånd	
Ekonomisk stabilitet	
Kvalitetlednings-system	

Attendo	Enhagsslingan	Frösunda	Kantarellvägen
IVO-tillstånd			
Ekonomisk stabilitet			
Kvalitetlednings-system			

Lidingö	Högsätra	Siggebogården
IVO-tillstånd		
Ekonomisk stabilitet		
Kvalitetlednings-system		

Tillstånd, avtalspunkt 3.2

Enligt 7 kap 1 § socialtjänstlagen krävs det tillstånd för att driva ett vård- och omsorgsboende i enskild regi. Utföraren ska bifoga aktuellt tillstånd för boendet ansökan eller kopia på tillståndsansökan. Avtal gäller först då utföraren har erforderliga tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Om utföraren ansöker om att bli godkänd för att ta emot personer under 65 år ska det framgå av tillståndet från IVO.

Samtliga verksamheter som drivs i privat har uppvisat giltiga tillstånd från IVO att bedriva vård- och omsorgsboende för personer över 65 år. För verksamheter som drivs i kommunal regi krävs endast anmälan till IVO, vilket de visat genom registerutdrag.

Ekonomisk stabilitet, avtalspunkt 3.3

Utföraren ska ha en stabil ekonomisk bas så att ett långsiktigt avtal med socialnämnden kan upprätthållas. Utförarens kreditomdöme ska innebära betyg "kreditvärdig" eller bättre hos kreditupplysningsföretaget Creditsafe eller motsvarande omdöme hos annat kreditupplysningsföretag och vara utan betalningsanmärkningar av betydelse.

Utförarnas ekonomiska stabilitet kontrolleras genom utdrag från Creditsafe. Samtliga verksamheter uppfyller kraven i ffu och bedöms vara kreditvärdiga vilket motsvarar nivån medel risk att få ekonomiska svårigheter. Kommunala verksamheter samt stiftelser har ingen raiting i Creditsafe utan bedöms utifrån årsbokslut och revisorsintyg.

Postadress
Box 28
182 11 DANDERYD

Tfn 08-568 911 00

E-post
socialforvaltning@danderyd.se

Kvalitetsledningssystem, avtalspunkt 3.5

Utföraren ska uppfylla kraven i SOSFS 2011:9 om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Kvalitetssystemet ska säkerställa att tjänsterna utförs på ett sådant sätt att avtalad kvalitet uppnås och upprätthålls. Kvalitetsarbetet ska bedrivas med stöd av processer och rutiner.

Verksamhetscheferna har redogjort för hur de arbetar med processerna i deras ledningssystem för kvalitet. Egenkontroller genomförs 1-2 ggr per år. Resultaten från senaste egenkontrollen, identifierad förbättringsområden och handlingsplaner för åtgärder har redovisats.

I avtalsuppföljning 2019 framkom att egen regins verksamheter hade allvarliga brister i ledningssystemets struktur samt följsamhet till rutiner. Under 2020 skedde ett stort utvecklingsarbete där bla en ny plattform för riktlinjer och rutiner har utarbetats. Implementeringen har påverkats av arbetet med pandemin samt byten av verksamhetschef och fortgår allt jämt. Även Lidingös verksamheter har ett pågående utvecklingsarbete avseende ledningssystem och upprättande av övergripande egenkontroll. Frösunda har påverkats hårt av pandemin samt har flera byten av verksamhetschef under de senaste 12 månaderna. I egenkontrollen framkommer brister i flertalet områden, för vilka handlingsplaner för åtgärd är upprättade.

Synpunkter och klagomål

Utföraren ska ha rutiner för att i sitt ständiga förbättringsarbete samla in och använda synpunkter och klagomål från den enskilde eller dennes företrädare samt från myndigheter, organisationer och andra intressenter. Statistik för synpunkter och klagomål ska rapporteras in till kommunen vid förfrågan och minst en gång per år i samband med att Kvalitetsberättelsen lämnas.

Systematiskt arbete med synpunkter och klagomål ingår i ledningssystemet för kvalitet. I samtliga verksamheter får boende och närstående information om hur de kan framföra synpunkter/klagomål i samband med inflyttningen, skriftlig information och blankett ingår i inflyttningsmaterialet. Utförarna skickar regelbundet ut informationsbrev till boende och närstående, där information om vart/hur de kan lämna synpunkter och klagomål. Information, blanketter finns även anslagna i entrén och på avdelningar i de flesta verksamheter. Vidare har utförarna redogjort för hur de använder inkomna synpunkter/klagomål i sitt strategiska förbättringsarbete genom använda uppgifterna som underlag i kvalitetsråd/möten samt APT. Antalet registrerade synpunkter och klagomål varierar mellan verksamheterna. Egen regin har redovisat en lägre nivå än privata utförare, deras system för registrering är under utveckling.

Krav på tjänst

Danderyds kommun	Annebergsgården	Klingsta	Stocksundsgården	Stor Kalmar
Lag, riktlinjer, mål och kvalitetsarbete				
Genomförandeplan, socialdokumentation				
Kost och måltid				
Brandskydd				

Blomsterfonden	Svalnäs	Tallgården
Lag, riktlinjer, mål och kvalitetsarbete		
Genomförandeplan, socialdokumentation		
Kost och måltid		
Brandskydd		

Vardaga	Villa Odinslund
Lag, riktlinjer, mål och kvalitetsarbete	
Genomförandeplan, socialdokumentation	
Kost och måltid	
Brandskydd	

Attendo	Enhagslingen	Frösunda	Kantarellvägen
Lag, riktlinjer, mål och kvalitetsarbete			
Genomförandeplan, socialdokumentation			
Kost och måltid			
Brandskydd			

Lidingö	Högsätra	Siggebogården
Lag, riktlinjer, mål och kvalitetsarbete		
Genomförandeplan, socialdokumentation		
Kost och måltid		
Brandskydd		

Postadress
Box 28
182 11 DANDERYD

Tfn 08-568 911 00

E-post
socialforvaltning@danderyd.se

Lagstiftning, riktlinjer, mål och kvalitetsarbete, avtalspunkt 4.2

Verksamheten ska bedrivas enligt de mål och riktlinjer som följer socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, offentlighets- och sekretesslagen, arbetsmiljölagen, personuppgiftslagen samt alla andra vid varje tillfälle tillämpliga lagar och förordningar. Utföraren ska årligen lämna in nedanstående dokument till socialnämnden:

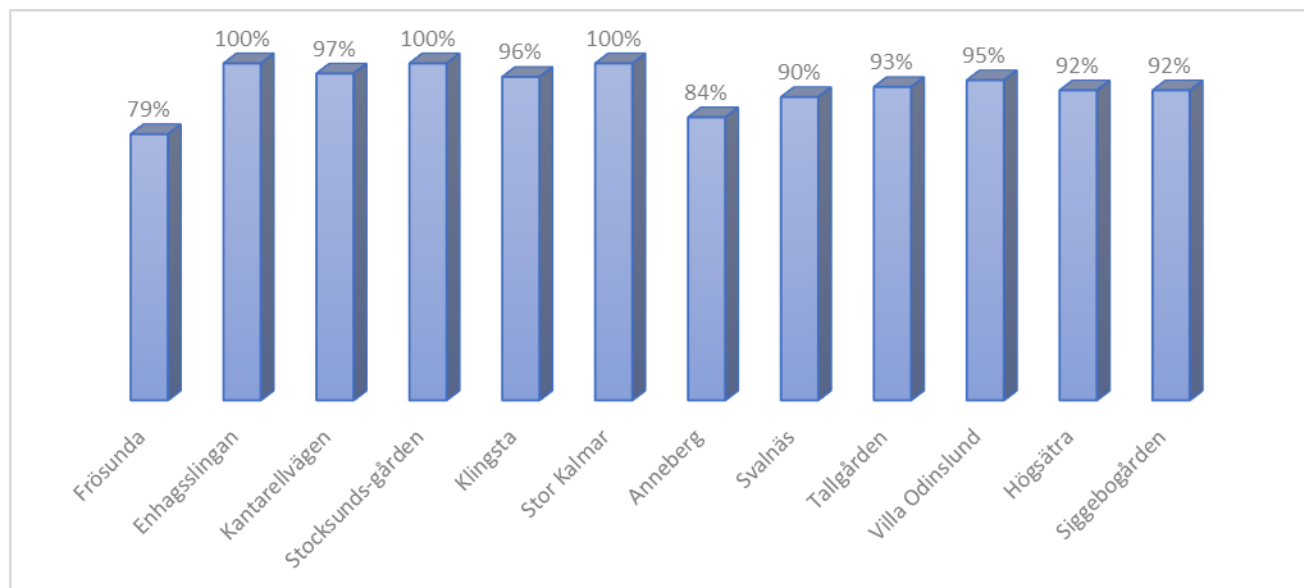
- Verksamhetsplan för nästkommande år
- Patientsäkerhetsberättelse för föregående år enligt SKR:s mall
- Verksamhetsberättelse med bilagd kvalitetsberättelse för föregående år

Utförarna har redovisat sitt systematiska kvalitetsarbete bland annat genom Verksamhetsberättelsen/ Kvalitetsberättelse, Patientsäkerhetsberättelse för året 2020 samt verksamhetsplan för 2021. Flera verksamheter har inte lämnat in verksamhetsplan för 2021. Pandemin har medfört att områden har prioriterats vilket inverkat på följsamhet till rutiner inom andra områden.

Genomförandeplaner, avtalspunkt 4.10

Utföraren ska upprätta en genomförandeplan tillsammans med den enskilde utifrån uppdraget inom fjorton (14) dagar efter inflyttning. Syftet med genomförandeplanen är att den enskilde ges möjlighet till inflytande över sina beviljade insatser. Hur, vad och när insatser ska utföras ska planeras tillsammans med den enskilde och tydligt framgå av genomförandeplanen. Planen ska uppdateras vid behov, dock minst var sjätte månad.

Andel aktuella genomförandeplaner

Ett vedertaget riktvärde är att verksamheterna ska ha minst 80% aktuella planer, dvs upprättade/ uppdaterade inom sex månader. Andelen aktuella genomförandeplaner som redovisats är resultat från egenkontroll. Frösunda är den enda verksamhet som inte når upp till riktvärdet, något de redan upprättat handlingsplan för att åtgärda.

Social dokumentation, avtalspunkt 4,29

Dokumentation ska ske utifrån Socialtjänst-lagens bestämmelser och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation vid handläggning av ärenden och genomförande av insatser enligt SoL, LVU, LVM och LSS (SOSFS 2014:5).

Samtliga verksamheter har redovisat sina rutiner för social dokumentation. Följsamheten till rutinen har koppling till hur hög kontinuitet samt goda språkkunskap omvårdnads personalen verksamheterna har. Tallgården, Svalnäs samt de kommunalt drivna verksamheterna i Danderyd och Lidingö kommun har pågående projekt att införa IBIC i dokumentationen. Enhagsslingan, Frösunda, Kantarellvägen samt Odinslund har sedan tidigare IBIC integrerat i sitt dokumentations-system.

Kost, avtalspunkt 4.19

Utföraren ska tillhandahålla näringsriktig heldygnskost vilket innebär frukost, lunch, middag, mellanmål och kvällsmål. Den enskilde ska kunna välja på två rätter till ett av huvudmålen. Måltiderna ska serveras jämnt fördelade över dygnet och nattfastan får inte överstiga 11 timmar. Måltidsmiljön har stor betydelse för aptiten. Näringsberäkningar för måltiderna som levereras ska medsendas eller upprättas av utföraren om denne lagar maten på plats. Dietist ska finnas att tillgå för verksamheten. Utföraren ska följa rutiner för livsmedelshygien och ha grundläggande kunskaper i matlagning och/ eller näringslära.

Tallgården, Svalnäs, Högsåtra och Siggebogården får mat levererat från tillagningskök. Enhagsslingan, Frösunda, Kantarellvägen samt Odinslund utgår från ett måltidskoncept som innebär att omvårdnadspersonalen tillreder färdiglagade måltider i avdelningsköken. Annebergsgården, Klingsta, Stocksundsgården och Stor Kalmar har egna kokkar som tillagar måltider på plats i verksamheten. Samtliga verksamheter har näringsberäknade matsedlar, möjlighet till individuellt anpassad kost, måltider jämnt fördelat över dygnet och rutiner för att motverka att nattfastan inte ska överstiga 11 timmar. De flesta verksamheterna har kost/måltids-ombud och återupptagit kostråden.

Brandskydd, avtalspunkt 4.28

Utföraren ansvarar för att det finns en godtagbar säkerhetsnivå beträffande brandlarm, brandsläckningsutrustning, säkra utrymningsvägar m.m. Personalen ska regelbundet informeras om rutiner och säkerhetsarbete. Utföraren ansvarar för återkommande övningar och personalinstruktioner för evakuering av brukarna. Utföraren ska enligt lagen (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor svara för att Systematiskt Brandskyddsarbete (SBA) utförs enligt de förordningar, föreskrifter och allmänna råd som gäller för verksamheten och lokaler. Räddningsverkets allmänna råd om systematiskt brandskyddsarbete (SRVFS 2004:3) ska beaktas.

Samtliga utförare har upprättade rutiner för systematiskt brandskydd. Kontroller görs månadsvis, kvartalsvis samt årsvis. För identifierade brister upprättas handlingsplaner för åtgärder. Vid Stocksundsgården är det oklart när senaste brandskyddsinspektion och brandutbildning genomfördes. Frösunda hade senaste brandskyddsinspektion 2017, oklart när senaste brandutbildning

genomfördes men ska göras i dec. Flera verksamheter har planerat in utbildning hösten 2021 eller våren 2022.

Hälsa- och sjukvård

Avtalsuppföljningens bedömning av hälsa-och sjukvård är en sammanfattning av det som har identifierats vid tillsynen. Kommentarerna hänvisar dels till förbättringsområden, dels områden där förbättringar har skett.

Danderyds kommun	Annebergsgården	Klingsta	Stocksundsgården	Stor Kalmar
Hälsa- och sjukvård				

Blomsterfonden	Svalnäs	Tallgården
Hälsa- och sjukvård		

Vardaga	Villa Odinslund
Hälsa- och sjukvård	

Rapportering i kvalitetsregister, avtalspunkt 5.7

Utföraren ska rapportera i, för verksamheten relevanta kvalitetsregister för fortsatt utveckling av hälsa- och sjukvård, såsom Senior Alert, Svenska Palliativregistret samt BPSD-registret (beteendemässiga och psykiska symptom vid demenssjukdom).

Statistik på verksamhetsnivå i Senior Alert visar att alla utförare, utom Klingsta och Storkalmar, har förbättrat regelbunden rapportering av riskbedömningar för fall, undernäring, munhälsa och trycksår i kvalitetsregistret. Enligt utföraren (Klingsta och Storkalmar) görs riskbedömningar men det dokumenteras endast på pappersblanketter. Det innebär att utföraren inte använder kvalitetsregistret optimalt för följsamhet av patienternas riskbedömningar, planerade åtgärder och utförda åtgärder vid identifierad risk vare sig på individ- eller verksamhetsnivå.

Hos samtliga övriga utförare kan man utläsa av statistiken på verksamhetsnivå att riskbedömningar och planerade åtgärder utförs regelbundet till 90% eller mer. Däremot framgår varierande resultat när det gäller utförda åtgärder vid identifierad risk. Annebergsgården och Stocksundsgården ligger fortsatt på över 90% medan Tallgården, Svalnäs och Villa Odinslund ligger betydligt lägre, endast mellan 44% – 69% har utförda åtgärder vid identifierad risk.

Bedömningen är att Klingsta och Storkalmar inte uppfyller avtalet på grund av att rapportering i Senior Alert inte görs. Tallgården, Svalnäs och Villa Odinslund har en förbättringspotential när det gäller att utföra och registrera åtgärder vid identifierad risk. Det rekommenderas att regelbundet använda Senior Alerts statistik på verksamhetsnivå som egenkontroll för att identifiera och kvalitetsförbättra arbetet kring riskbedömningar inom verksamheten.

Habilitering och rehabilitering, avtalspunkt 5.12

Det ska finnas fysioterapeut och arbetsterapeut i den omfattning verksamheten behöver. Den enskilde ska erbjudas träning och rehabilitering enskilt och/eller i grupp utifrån behov för att återvinna eller bibehålla bästa möjliga funktionsförmåga. Fysioterapeut och arbetsterapeut ska ansvara för handledning av övrig personal så att dessa i sitt omvårdnadsarbete har ett rehabiliterande förhållningssätt.

Inom kommunens egen regi har ett stort förbättringsarbete skett inom området sen den senaste tillsynen 2019. Alla utförare erbjuder nu träning och rehabilitering enskilt eller i grupp regelbundet av fysioterapeut och arbetsterapeut. Gruppträning och aktiviteter erbjuds även regelbundet av utsedda aktivitetsansvariga i samarbete med fysioterapeut och arbetsterapeut. Detta gäller dock inte på Storkalmar där det fortfarande saknas aktivitetsansvarig som i samarbete med paramedicinare kan utföra lämpliga gruppaktiviteter regelbundet.

Under hösten 2021 har samtliga utförare utnyttjat stimulansbidrag till extra resurser av fysioterapeut för utbildning och handledning till omsorgspersonal i hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt samt hantering av medicintekniska produkter och hjälpmedel. Av stimulansbidrag har även en stor mängd träningsutrustning och aktivitetsprodukter köpts in till alla verksamheter för att förbättra förutsättningarna till träning och aktiviteter. På Annebergsgården har under året en lokal gjorts om till träningslokal där fysioterapeut och arbetsterapeut har regelbunden träning både individuell och i grupp varje vecka.

Vårdhygien/Smittskydd, avtalspunkt 5.13

Utföraren ska tillämpa Smittskydds riktlinjer samt ”Vårdhygiens riktlinjer för särskilda boenden äldre” som ska ligga till grund för lokala rutiner inom basala hygienrutiner, klädregler, tvätt, städ och livsmedelshygien. Utföraren ska ha avtal med Vårdhygien i Region Stockholm och genomföra extern hygienrond i verksamheten av hygiensjuksköterska.

Samtliga utförare har under pandemin prioriterat att hindra smittspridning av covid-19 genom att följa Smittskydds riktlinjer, därmed har också extra fokus legat på kontroller av basala hygienrutiner. Alla utförare känner till Vårdhygiens riktlinjer för särskilda boenden äldre. Samtliga utförare, utom Klingsta och Storkalmar, har utfört extern hygienrond i verksamheterna under 2020 eller 2021 och ett stort förbättringsarbete har skett hos alla under året genom att vidta åtgärder efter identifierade förbättringsområden från extern hygienrond. Storkalmar och Klingsta har inte utfört extern hygienrond sen 2012 respektive 2017, en brist som kvarstår sen föregående tillsyn 2019 och uppfyller därmed inte kraven i avtalet. En riskanalys med handlingsplan har dock tagits fram av utföraren under hösten och åtgärder pågår från de tidigare hygienrapporterna. Planering för ny hygienrond ingår i handlingsplanen.

Tallgården, Svalnäs och Villa Odinslund har ett väl utvecklat och implementerat kvalitetsledningssystem inom vårdhygien. Här ingår tydlig ansvarsfördelning, rutiner, egenkontroller och forum för kvalitetsutveckling kring basala hygienrutiner, tvätt- städ och livsmedelshygien. Städning av lägenheter, kök och matsal utförs av omsorgspersonal och övrig städning (entré, trapphus, omklädningsrum, hjälpmedelsförråd, allmänna lokaler etc.) utförs av en extern underleverantör. En förbättringspotential noteras dock hos samtliga utförare när det gäller att rutinmässigt utföra egenkontroller av följsamhet till tvätt-och städrutiner i verksamheterna.

Hos egen regis verksamheter saknas fortfarande en tydlighet kring ansvarsfördelning inom hygienområdet samt även rutinmässiga egenkontroller av följsamhet till tvätt-och städrutiner. Städning av lägenheter, kök och matsal utförs av omsorgspersonal. Övrig städning (entré, trapphus, omklädningsrum, hjälpmedelsförråd, allmänna lokaler etc.) utförs av extraresurser via arbetsförmedlingen (nystartsjobb) samt via integrationsprogram. Utsedd handledare finns för extraresurserna.

Vård och omsorg vid demenssjukdom, avtalspunkt 5.14

Utföraren ska säkerställa att personal har den särskilda kompetens som krävs för att ge bästa möjliga vård och omsorg för personer med demenssjukdom. I det ligger att följa de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom.

Trots pandemin har det under året genomförts flera utbildningar av kommunens demenssamordnare inom BPSD (beteende- och psykiska symptom vid demenssjukdom). Samtliga utförare har idag utbildad personal och arbetar teambaserat kring den enskilde med hjälp av kvalitetsregistret BPSD.

Personal

Danderyds kommun	Annebergsgården	Klingsta	Stocksundsgården	Stor Kalmar
Kompetenskrav				
Bemanning				

Blomsterfonden	Svalnäs	Tallgården
Kompetenskrav		
Bemanning		

Vardaga	Villa Odinslund
Kompetenskrav	
Bemanning	

Attendo	Enhagsslingan	Frösunda	Kantarellvägen
Kompetenskrav			
Bemanning			

Lidingö	Högsätra	Siggebogården
Kompetenskrav		
Bemanning		

Kompetenskrav, avtalspunkt 6.2

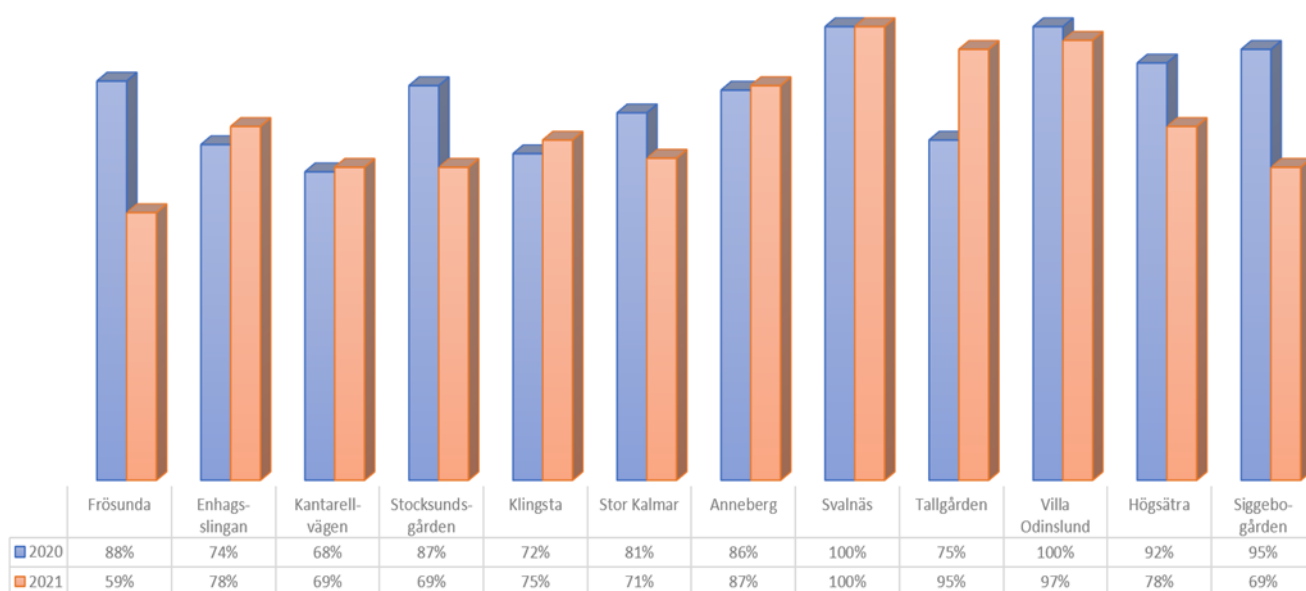
Utföraren ska på ett systematiskt sätt arbeta för att de krav som ställs i Socialstyrelsens allmänna råd om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre, SOSFS 2011:12, ska uppfyllas. För de personal som för närvarande inte når upp till de grund-

läggande kunskaper som ställs i SOSFS 2011:12 ska utföraren ha en individuell kompetensutvecklingsplan för att personen ska nå dessa krav. Utföraren ska svara för att löpande ge personalen adekvat kompetensutveckling, fortbildning och handledning för att ge en god och säker vård och omsorg.

Utbildningsnivå

I både avtalsuppföljningen 2020 och 2021 har verksamhetscheferna fått inkomma med uppgifter avseende omvårdnadspersonalens utbildningsnivå, hur många som är utbildade undersköterskor, vårdbiträden och hur många som saknar vårdutbildning. I sammanställningen nedan redovisas verksamheternas andel av vårdutbildad (usk/vbt) personal.

Andel omvårdnadspersonal med vårdutbildning

I förfrågningsunderlaget finns ingen kravgräns för hur stor andel som ska ha vårdutbildning men jämförelse med hemtjänstens krav på minst 50% bedöms några av verksamheterna ligga lågt i utbildningsnivå. Frösunda, Stocksundsgården, Stor Kalmar, Högsätra samt Siggebo-gården visar på markant sänkning av andelen vårdutbildad personal jämfört med 2020 vilket de bör utreda och åtgärda för att åter höja andelen utbildade.

Samtliga utförare beskriver att de har kompetensutvecklingsplaner för sin personal, dessa upprättas/utvärderas i medarbetarsamtalen. Det årliga medarbetarsamtal ingår i systematiskt arbetsmiljöarbete SAM och är riktat till tillsvidareanställd personal eller personal med längre vikariat. Personal som har timanställning erbjuds sällan medarbetarsamtal och därmed inte heller kompetensutvecklingsplan, dock uppmuntras duktiga timvikarier ofta att utbilda sig för att i framtiden kunna erbjudas tillsvidareanställning. Flera utförare framhåller att utbildning

inte alltid borgar för rätt kompetens. Inom vård och omsorg finns personal som besitter reell kompetens baserad på erfarenhet, vilket i olika avseende kan vara minst lika värdefullt som den som kan uppvisa genomförd undersköterskeutbildning. Flera verksamhetschefer beskriver situationer där de tagit emot praktikanter från omvårdnadsprogram som helt saknar både kompetens, engagemang och grundläggande språkkunskaper. De har underkänt praktiken, avslutat praktiken i förtid och i några fall helt avslutat samarbete med lärosäten.

Blomsterfonden, Egen regi samt Attendos verksamheter har redovisat systematisk kompetensutvecklingsplaner inom flera yrkeskategorier. Inom Blomsterfondens ledningsgrupp planeras årligen vilka utbildningssatsningar som ska prioriteras utifrån verksamhetens förbättringsområden. Deltagande i utbildningar sammanställs årligen. Verksamheterna i Lidingö kommuns regi är Silviacertifierade som ställer krav på systematisk kompetensutveckling hos personalen.

Web-utbildningar som basala hygienrutiner, Demens ABC, Nollvision mfl ingår i samtliga utförarens introduktionsprogram. Hos de flesta utförare ingår de även som en del i verksamhetens systematisk kompetensutveckling, där samtlig personal årligen genomför utbildningarna och lämnar intyg till verksamhetschef. Genomförda utbildningsinsatser beskrivs i Verksamhet/Kvalitetsberättelsen.

Utförarna med verksamheter inom Danderyds kommun har erbjudits att ta del av statsbidrag för kompetensutveckling av sin personal. Klingsta, Stocksundsgården, Svalnäs och Odinslund har personal som läser till undersköterska på betald arbetstid. Danderyd har även gjort en extra utbildningssatsning och genom statsbidrag erbjudit utförarna ersättningen för ett antal av Socialstyrelsens web-utbildningar. Ersättning utgår med 243 kr/tim alt utbildning mot uppvisande av intyg på genomförd utbildning. Verksamheter utanför Danderyd har på olika sätt och utsträckning erbjudits att tagit del av ”hemkommunens” rekviderade statsbidrag.

Verksamhetscheferna beskriver det som positivt att kunna erbjuda personalen att utbilda sig med bibehållen lön men att samtidigt medför utmaningar. Deras administration kring stimulansmedlen är dock ganska omfattande, information ibland otydlig, till viss del svårt att motivera personal att utbilda sig, ersätta den studerandes arbetspass och att tiden att agera ofta är kort vilket medfört att de inte alltid hunnit med att ansöka/anmäla personal inom utsatt tid.

Språkkunskap

I förfrågningsunderlaget beskrivs kravet på språkkunskap enligt följande:

All personal ska behärska svenska språket på ett sådant sätt att han/hon kan kommunicera med de boende, deras närstående, övrig personal samt för att skriftligt kunna göra den dokumentation som krävs. I SOSFS 2011:12 beskrivs att personalen inom äldreomsorgen ska ha tillräckliga kunskaper i svenska för att förstå, tala, läsa och skriva i enlighet med övriga kompetenskrav.

I uppföljningen har verksamhetscheferna redovisat hur de säkerställer arbetssökandes språkkunskap i samband av rekrytering. Samtliga verksamheter beskriver att de gör en bedömning av den muntliga språkförmågan i första kontakt samt vid intervjutillfället. I de flesta verksamheter är det verksamhetschef som rekryterar personal, inom egen regi ansvara gruppcheferna för rekrytering av timanställda. Under introduktion bedöms personens språkliga förmåga att

Postadress

Box 28

182 11 DANDERYD

Tfn 08-568 911 00

E-post

socialforvaltning@danderyd.se

kommunicera med boende/anhöriga samt dokumentera. Visar det sig att språkkunskapen är för låg, trots den initiala bedömningen så avslutas personens anställning.

Enhagslingen har infört en ny rutin vid rekrytering för att säkerställa språkkunskapen. Utöver den muntliga intervjun så får den sökande skriva en beskrivande text. Högsätra och Siggebo-gården använder sedan flera år ett språktest i samband med rekrytering. Testet är framtaget tillsammans med SFI-lärare och innehåller 4 delar: hörförståelse, läsförståelse, skrift samt muntlig kommunikation. Övriga verksamheter beskriver att de bedömer sökandes läs och skrivförmåga bla genom att fylla i olika blanketter bla utdrag ur belastningsregistret.

För att få utföra delegerade HSL-insatser krävs att omvårdnadspersonalen genomföra ett skriftligt test. Både verksamhetschefer och sjuksköterskor beskriver testet som en utmaning för många, där de kan få göra om testet vid flera tillfällen. I MAS tillsyn framkommer synpunkter från hälso-och sjukvårdspersonal om språksvårigheter i det svenska språket hos omsorgs-personal. Det påverkar kommunikationen mellan vård-och omsorgspersonal och därmed också förutsättningar för att säkerställa kraven på god kvalitet och hög patientsäkerhet. Språksvårigheter förekommer i mer eller mindre utsträckning både inom kommunens egen regi som hos privata utförare och både hos tillsvidare anställd personal och timvikarier.

Genom statsbidrag för kompetensutveckling inom äldreomsorgen har Danderyds kommun köpt in en verksamhetsanpassad språkutbildning via språkappen Lingio. Appen fungerar som ett språkstöd där användaren tränar vård/yrkessvenska genom olika utvecklingssteg. Personalens utveckling följs aktivt av verksamhetschef, som också har inloggning och fungerar som stöd.

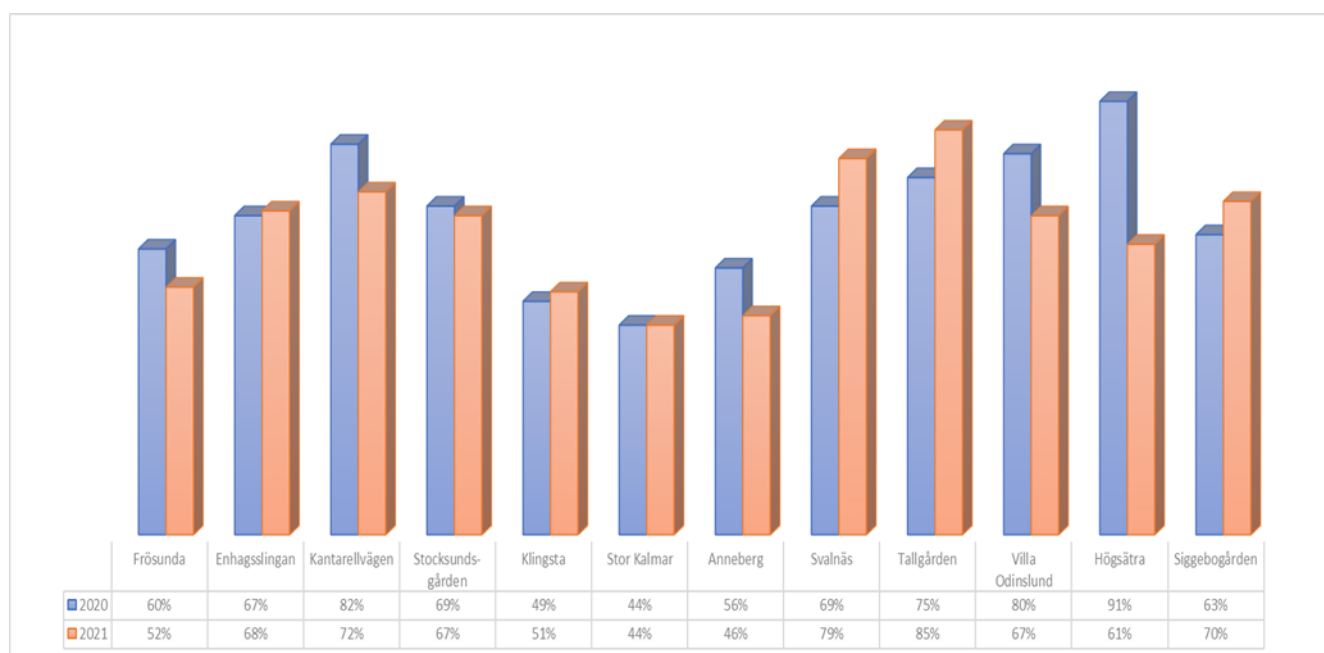
Bemanning, avtalspunkt 6.3

Utföraren ansvarar för att personalbemanningen vid varje tillfälle är anpassad så att samtliga boende får den service och omvårdnad som anges i uppdrag och genomförandeplaner och att bemanningen organiseras så att personalkontinuitet för den boende och dess anhöriga uppnås. Verksamheten ska vara bemannad med vård- och omsorgspersonal på ett sådant sätt att den boende får sina individuella behov tillgodosedda samt att den boende ges rätt insatser vid rätt tillfälle och att dessa ska vara av god kvalitet. Verksamheten ska vara bemannad dygnet runt årets alla dagar med sådan kompetens och med sådan personalstyrka att patienterna alltid får den vård, habilitering och rehabilitering som hälsotillståndet kräver.

Anställningsförhållanden

Bemanningen ska organiseras så att hög personalkontinuitet uppnås. För att säkerställa personalkontinuiteten krävs en hög andel tillsvidare anställd personal. Verksamhetscheferna har i avtalsuppföljning 2020 och 2021 lämnat uppgifter om antalet tillsvidareanställda och visstid/timanställd personal i verksamheten. I sammanställningen nedan redovisas verksamheternas andel personal med tillsvidareanställning.

Andel tillsvidareanställd personal

I förfrågningsunderlag finns inte något krav på andel tillsvidareanställd personal i verksamheterna. Jämfört med kravnivån i förfrågningsunderlag för hemtjänstverksamheter (minst 60%) bedöms andelen tillsvidareanställda i de flesta verksamheter vara låg. Låg andel tillsvidareanställda kan förutom låg personalkontinuitet även medföra brister inom flera områden som tex kontaktmannskap, dokumentation och ansvarområden.

Egen regins verksamheter ligger särskilt lågt i förhållande till de andra verksamheterna i uppföljningen. Uppgiften är känd sedan tidigare och något verksamheterna arbetar med att förändra bla genom översyn av schema för att minska antal vakanta pass och tillsätta fler personer på tillsvidare tjänster.

Restriktionerna kring att motverka smittspridning har medfört en generellt högre sjukfrånvaro än vanligt. Flera verksamheter har även höjt bemanningsnivån för att hantera boendes ökade vårdbehov, kohortvård osv. För att täcka bemanningsbehoven har verksamheterna rekryterat personal med visstid/timanställning. Timanställd omvårdnadspersonal har inte alltid vårdutbildning vilket kan korrelera med andelen vårdutbildad personal.

Avtalsvillkor

Danderyds kommun	Annebergs-gården	Klingsta	Stocksunds-gården	Stor Kalmar
Försäkring				
Arbetsgivaransvar				

Postadress
Box 28
182 11 DANDERYD

Tfn 08-568 911 00

E-post
socialforvaltning@danderyd.se

Blomsterfonden	Svalnäs	Tallgården
Försäkring		
Arbetsgivaransvar		

Vardaga	Villa Odinslund
Försäkring	
Arbetsgivaransvar	

Attendo	Enhagsslingan	Frösunda	Kantarellvägen
Försäkring			
Arbetsgivaransvar			

Lidingö	Högsätra	Siggebogården
Försäkring		
Arbetsgivaransvar		

Försäkring, avtalspunkt 8.10

Utföraren ska teckna och under hela avtalsperioden ha en ansvarsförsäkring som håller kommunen ansvarslös vid skada. Kopia på försäkringsbrev ska lämnas vid förfrågan. Nivån på försäkringen ska under avtalsperioden vara minst lika hög som vid tiden för avtalets ingång. Utföraren ansvarar för samtliga skador som kan uppkomma på grund av utförarens uppdrag. Saknas föreskriven försäkring är detta att betrakta som ett väsentligt avtalsbrott och utgör skäl för hävning.

Utföraren ska under hela avtalsperioden ha en ansvarsförsäkring som håller Danderyds kommun ansvarslös vid skada. I uppföljningen har samtliga utförare har lämnat kopior på giltig ansvarsförsäkring.

Arbetsgivaransvar, avtalspunkt 8.13

Utföraren svarar för lönekostnader, löneomkostnader och sociala avgifter.

Kontroll i Creditsafe visar att samtliga utförare godkända bolagsformer samt fullgör sin åtaganden avseende skatter och avgifter.